

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO URZĘDU PRACY

W MIĘDZYCHODZIE W 2015 r.

W 2015 r. odnotowaliśmy spadek liczby osób zarejestrowanych, choć nie tak znaczny jak w roku poprzednim – bezrobocie zmniejszyło się o 119 osób, z 992 do 873, czyli o 12% w stosunku do końca 2014 r. Był to drugi z kolei rok, kiedy zarejestrowało się znacznie mniej osób niż to bywało w latach poprzednich – w porównaniu do 2014 r. o 224 osoby mniej.

Bezrobocie spadło we wszystkich gminach powiatu, z wyjątkiem gminy Kwilcz.

Stopa bezrobocia również spadła; z 8,4% do 7,4%.

Jeśli chodzi o wielkość stopy bezrobocia powiat nasz uplasował się na 18 miejscu wśród wielkopolskich powiatów; najwyższą stopę bezrobocia odnotowano w powiecie złotowskim – 13%, a najniższą w poznańskim – 2,6%. W województwie stopa bezrobocia na koniec roku wynosiła 6,2%, a w kraju 9,8%.

Głównym powodem wyłączeń z ewidencji bezrobotnych było podjęcie pracy – dotyczył on 51% wszystkich osób wyrejestrowanych. Średniorocznie pracę podejmowało dotychczas ponad 1500 osób bezrobotnych. W 2013 r. było to 1566 osób, w 2014 r. - 1522 osoby. W ubiegłym 2015 r. pracę podjęło o 300 osób mniej (1203 osoby), pomimo znacznie większej liczby ofert pracy.

Nadal wśród osób bezrobotnych dominowały kobiety (63%). W 2015 r. na koniec grudnia prawie co trzecia zarejestrowana kobieta posiadała status osoby długotrwale pozostającej bez pracy (209 z 553 kobiet, czyli 37,8%) i jest to wskaźnik optymistyczny, zważywszy, że w analogicznym okresie roku poprzedniego status taki posiadała co druga bezrobotna kobieta.

Ogółem - osoby długotrwale pozostające bez pracy stanowiły 34% wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych, o 7 punktów procentowych mniej niż w roku poprzednim.

Pozytywną tendencję odnotowano również w grupie osób młodych do 30 r.ż., której odsetek zmniejszył się z 38% do 34%, co oznacza, że co trzecia zarejestrowana osoba bezrobotna należy do tej grupy wiekowej. Są to osoby na aktywizację których Ministerstwo przeznacza najwięcej środków finansowych w ramach programów rynku pracy.

Wśród zarejestrowanych dominowały osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym i gimnazjalnym oraz niższym, które stanowiły 62% wszystkich bezrobotnych, czyli podobnie jak w latach poprzednich. Osoby z takim wykształceniem najdłużej pozostają bez pracy – stanowią one 68% wszystkich osób bezrobotnych pozostających bez pracy przez okres dłuższy niż 12 miesięcy.

Pod względem zapotrzebowania na pracowników rok 2015 był lepszy od poprzedniego. Pracodawcy zgłosili 2374 oferty – o 951 więcej niż w 2014 r., z czego 520 tj. 22% było subsydiowanych ze środków FP.

Aż w ponad 48% zgłoszone oferty pracy pochodziły od pracodawców mających swoje siedziby poza naszym powiatem (1149 ofert). Pozostałe 1225 ofert pochodziło od lokalnych pracodawców.

Największe potrzeby zatrudnieniowe na naszym lokalnym rynku pracy zgłaszały następujące firmy:

- ABP Poland Sp. z o.o. Kłósowice – 66 ofert pracy (masarze i robotnicy w przetwórstwie, kierowca wózka jezdniowego, pakowacz, masarz, rzeźnik-wędliniarz, magazynier), w tym 35 ofert w celu otrzymania „Informacji Starosty”, co jest warunkiem wystąpienia pracodawcy o wydanie zgody przez Wojewodę na zatrudnienie cudzoziemca,
- BA GLASS POLAND Sp. z o.o. (Huta Sieraków) – 56 ofert (operator automatów do formowania wyrobów szklanych, sortowacz-brakarz szkła, foliowacz, elektromechanik, operator automatu szklarskiego, operator wózka widłowego, automatyk), w tym 21 ofert złożonych w celu uzyskania „Informacji Starosty”, niezbędnej do ubiegania się o zezwolenie wojewody na zatrudnienie cudzoziemca,
- DINO Polska S.A. – 48 ofert pracy (kasjer handlowy, kasjer-sprzedawca, kierownik marketu, zastępca kierownika marketu),
- PAECH Prefabrykacja Sp. z o.o. – 25 ofert pracy (kierowca operator wózków jezdniowych, betoniarz-zbrojarz, asystent zarządu, mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych),
- Zakład Ogólnobudowlany Jan Jurewicz Izdebno – 18 ofert (murarz, malarz budowlany, szpachlarz, glazurnik, brukarz, robotnik budowlany).

Z kolei agencje zatrudnienia poszukiwały pracowników dla pracodawców użytkowników takich jak:

- MANPOWER GROUP Sp. z o.o. Warszawa – 400 miejsc pracy dla pracodawcy użytkownika Huta Szkła w Sierakowie (100-elektromechanik, 100-sortowacz, 100-operator urządzeń do paletyzacji, 100-operator automatu szklarskiego),
- Randstad Sp. z o.o. – 275 miejsc pracy dla pracodawców użytkowników: „AMAZON” w Sadach koło Poznania – 219 miejsc (robotnik magazynowy) oraz dla Huty Szkła w Sierakowie – 56 miejsc (operator automatów do formowania wyrobów szklanych, operator urządzeń do foliowania, elektromechanik, pracownik fizyczny, młodszy operator automatu).

Niezmiennie od kilku lat – jak wskazuje analiza danych statystycznych – oferty w zawodach: technik administracji, technik prac biurowych oraz sprzedawca dotyczą w dużym stopniu staży, w związku z czym nie odzwierciedlają one rzeczywistego zapotrzebowania rynku pracy.

Z analizy pozostałych ofert wynika, że dla osób nie posiadających jakiegokolwiek zawodu, a takich osób bezrobotnych na koniec 2015 r. było 112, pracodawcy nie zgłosili żadnej oferty pracy.

Nie było także ofert pracy dla osób z zawodem: technik rolnik, technik żywienia i gospodarstwa domowego, technik ekonomista, czy robotnik w przemyśle przetwórczym, co klasyfikuje te zawody do kategorii zawodów nadwyżkowych.

Najczęściej natomiast poszukiwano osób z zawodem magazyniera, kucharza, kelnera, sprzedawcy, kasjera handlowego, murarza, betoniarz-zbrojarza, lakiernika wyrobów drewnianych, elektryka, elektromechanika, rzeźnika-wędliniarza, masarza, szwaczki maszynowej, operatora automatów do formowania wyrobów szklanych, operatora urządzeń do paletyzacji.

W ramach zgłoszonych ofert pracy skierowanie do pracy otrzymało 1146 osób, z których 521 podjęło pracę, natomiast 53 odmówiły przyjęcia przedstawionej propozycji pracy.

W 2015 r. zorganizowano cztery giełdy pracy dla trzech pracodawców, którzy zamierzali zatrudnić 45 osób. W giełdach tych wzięło udział 96 osób bezrobotnych, spośród których 21 zostało zatrudnionych.

W wyniku badań ankietowych przeprowadzonych przez urząd w październiku 2015 r. na grupie 91 przedsiębiorstw z naszego powiatu, losowo wygenerowaną z bazy GUS w ramach przygotowań do monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych ustalono, że w 2015 r. w przypadku 45% podmiotów nastąpił wzrost zatrudnienia, a w przypadku 13% podmiotów nastąpił spadek. Wskaźnik zatrudnienia netto wyniósł zatem 32% i wskazuje, że sytuacja na rynku pracy uległa poprawie. Ponadto 76% podmiotów gospodarczych nie przewiduje zmian zatrudnienia w 2016 r., blisko 22% planuje zwiększenie zatrudnienia, a 2% przewiduje jego zmniejszenie.

Szczegółowe dane dotyczące tego badania oraz jego wyników zawiera opracowanie o nazwie „Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych za 2015 r.”, zamieszczony na stronie internetowej naszego urzędu.

W ostatnich dwóch, trzech latach obserwujemy coraz większe zainteresowanie naszych lokalnych pracodawców zatrudnianiem cudzoziemców zza wschodniej granicy - obywateli Republiki Armenii, Białorusi, Gruzji, Mołdawii, Ukrainy a także Federacji Rosyjskiej. Mogą oni wykonywać pracę bez zezwolenia wojewody przez okres do 6 miesięcy w ciągu kolejnych 12 miesięcy.

W roku 2014 r. pracodawcy zarejestrowali w naszym urzędzie 44 oświadczenia o zamiarze powierzenia pracy obywatelom wymienionych państw, w 2015 r. było to 347 oświadczeń, czyli ośmiokrotnie więcej, a w roku bieżącym tylko w pierwszym kwartale zarejestrowaliśmy już 210 oświadczeń. Osoby te w większości zatrudniane są sezonowo przy pracach prostych w rolnictwie, szklarniach, zbiorze owoców, pracach budowlanych, obróbce drewna, ale także w Hucie jako sortowacze - głównie na podstawie umów zlecenia i umów o dzieło.

Ponadto, w 52 przypadkach wydaliśmy informacje o braku możliwości skierowania osób bezrobotnych na zgłaszane przez pracodawców oferty zatrudnienia, co jest podstawą do starania się przez pracodawcę o zezwolenie wojewody na zatrudnienie cudzoziemca. Głównym kryterium, którego nie spełniały zarejestrowane osoby była biegła znajomość języka obcego, np. koreańskiego lub chińskiego na stanowisko kucharza kuchni azjatyckiej, białoruskiego czy ukraińskiego na

stanowisko kierowcy samochodu ciężarowego, a także np. brak wykształcenia zawodowego i 3 letniego doświadczenia w zawodzie na stanowiska rzeźnik wykrawacz, rzeźnik wędliniarz. Zezwolenie takie jest wydawane na okres nie dłuższy niż 3 lata i może być przedłużane.

Poza pośrednictwem w znalezieniu pracy pracownicy urzędu świadczyli również usługi z zakresu poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej. Z pomocy doradcy zawodowego skorzystało 1038 osób, głównie w postaci porady indywidualnej (871 osób). Doradca organizował ponadto porady grupowe, w których uczestniczyło 96 osób w ramach 19 spotkań oraz grupowe informacje zawodowe, z których w ramach 12 spotkań skorzystało 71 osób. Ponadto, doradca zawodowy sprawuje funkcję doradcy klienta (bezrobotnego) dla ponad 150 (obecnie) osób bezrobotnych. Zadania związane z tą funkcją polegają na stałej opiece, kontakcie i pracy ze ściśle określonymi osobami bezrobotnymi – od momentu ich rejestracji aż do wyłączenia z ewidencji.

Kolejną realizowaną przez urząd usługą były szkolenia. W 2015 r. zorganizowano 10 szkoleń indywidualnych, w których uczestniczyło 10 osób. Po zakończeniu szkoleń 6 osób, czyli 60% uczestników podjęło pracę w okresie 3 miesięcy od ukończenia szkolenia. Szkolenia dla 8 osób finansowane były ze środków FP, a dla 2 z EFS.

Ponadto finansowaliśmy koszty studiów podyplomowych dla dwóch osób bezrobotnych, z których jedna w trakcie studiów podjęła pracę, a druga zakończyła studia i jest w okresie monitorowania (3 miesiące).

Poza wymienionymi usługami rynku pracy urząd wspierał aktywizację zawodową osób bezrobotnych, finansując bądź współfinansując programy rynku pracy.

Na ten cel w 2015 r. przeznaczyliśmy kwotę **3 551 600 zł**, na którą składały się środki limitu ustalonego algorytmem, środki z EFS na realizację projektu systemowego w ramach POWER oraz środki z WRPO i środki z rezerwy ministra pracy.

Przy pomocy tych środków zaktywizowano ogółem 554 osoby bezrobotne, którym udzielono 555 wsparć, w tym:

- 10 w formie szkoleń i studiów podyplomowych
- 49 w postaci dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- 33 poprzez dofinansowanie pracodawcom tworzonych miejsc pracy dla osób bezrobotnych,
- 243 w formie stażu,
- 10 w postaci zatrudnienia na robotach publicznych,
- 38 na pracach interwencyjnych,
- 112 w ramach prac społecznie użytecznych,
- 19 w ramach Programu Aktywizacja i Integracja,
- 10 na zasadach refundacji zatrudnienia osób powyżej 50 r.ż.,
- w ramach bonów:
 - stażowego – 9,
 - zatrudnieniowego – 16,
 - zasiedleniowego – 3,
 - szkoleniowego – 2.

Ze środków FP zaktywizowano ogółem 354 osoby, a z EFS 200.

Najwięcej osób uczestniczyło w stażach i pracach społecznie użytecznych – ogółem 68% wszystkich zaktywizowanych osób.

Jeśli chodzi o stronę kosztową, to najwięcej środków przeznaczono na organizację staży oraz na dotacje dla bezrobotnych, zamierzających rozpocząć własną działalność gospodarczą – to ogółem 68% wszystkich wydatków.

Pomoc w postaci finansowanych form aktywizacji co do zasady adresowana była do osób należących do tzw. grup ryzyka na rynku pracy. Tak więc ponad połowę aktywizowanych stanowiły osoby w wieku do 30 roku życia, co szósta aktywizowana osoba miała ukończone 50 lat a co trzecia pozostawała długotrwale bez pracy. Większość aktywizowanych osób – 56% stanowiły

kobiety. Część tych osób często spełniała łącznie kryteria ustawowe określone dla kilku grup ryzyka.

Z pomocy urzędu korzystały również inne, nie należące do wymienionych grup osoby, którym poza usługą pośrednictwa czy poradnictwa zawodowego udzielano np. dotacji czy kierowano na finansowane przez urząd szkolenia. Uwzględnione one zostały w ogólnej liczbie osób objętych wsparciem.

W 2015 r. po raz pierwszy lokalni pracodawcy mogli skorzystać ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego (KFS). Jest to fundusz utworzony przez ministra w ramach FP, z przeznaczeniem na szkolenia pracodawców i pracowników. W 2015 r. szkoleniami, zgodnie z priorytetem ustalonym przez ministra, mogły zostać objęte osoby, które ukończyły 45 lat.

Na ten cel otrzymaliśmy środki w wysokości 699 600 zł, z których wypłacono pracodawcom kwotę 675 256 zł, w ramach których przeszkolonych zostało 131 pracowników i pracodawców. W tej sprawie zawarto z pracodawcami 23 umowy.

W 2015 r. urząd wydał z Funduszu Pracy ogółem kwotę 7 537 000 zł, w której dominowały koszty poniesione na realizację programów rynku pracy, które stanowiły 43% wszystkich wydatków (3 277 200 zł), podczas gdy w 2014 r. ten wskaźnik wynosił 36%. Drugą wielkością w wydatkach były koszty poniesione na wypłatę zasiłków i składek na ZUS, których udział we wszystkich wydatkach Funduszu wyniósł 32% (2 418 000 zł), a w 2014 r. 49%. Wynika z tego, że w roku ubiegłym nie na działania osłonowe jakimi są zasiłki wydano najwięcej środków – jak w 2014 r., lecz na aktywizację lokalnego rynku pracy.

Przy realizacji zadań statutowych Urząd współpracował m.in. z:

- ośrodkami pomocy społecznej – w zakresie informowania o planowanych szkoleniach i bieżących ofertach pracy oraz w zakresie wymiany informacji w sprawach indywidualnych dotyczących gotowości do podjęcia pracy i świadczeń przysługujących osobom bezrobotnym, będących jednocześnie podopiecznymi tychże ośrodków i realizacji programu prac społecznie użytecznych.
- Klubem Integracji Społecznej w Międzychodzie – w zakresie aktywizowania osób długotrwale bezrobotnych, zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- Diakonią Spółką Zatrudnienia Sp. z o.o. w Kwilczu w zakresie rozpropagowania wśród bezrobotnych zagrożonych wykluczeniem społecznym informacji o możliwości odbycia w Niemczech czterotygodniowych praktyk zawodowych na określonych stanowiskach pracy (*Praktyki są organizowane we współpracy z niemieckim partnerem - firmą Diakonische Betriebe Kästorf GmbH z siedzibą w Kästorf (Diakonische Betriebe Sp. z o.o. w Kestorf) w ramach programu „Partnerstwo dla zatrudnienia”. Celem praktyk jest przygotowanie praktykantów do wykonywania zawodu lub przygotowanie do kształcenia zawodowego i odbywają się one pod opieką pedagogów i instruktorów. Praktykantom wypłacane jest stypendium w wysokości odpowiadającej kwocie minimalnego wynagrodzenia, od którego opłacane są składki, łącznie z wypadkową. Praktyka odbywa się głównie na stanowiskach związanych z opieką nad osobami starszymi, w gastronomii, stolarstwie czy związanych z montażem elementów i podzespołów w przemyśle motoryzacyjnym. Praktykanci mają także, zagwarantowane przez stronę niemiecką darmowe noclegi i wyżywienie).*

oraz

- z Powiatową Radą Rynku Pracy, głównie w zakresie planowania i wykonania programów rynku pracy.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. w urzędzie zatrudnionych było 17 pracowników, w tym 7 pełniących funkcję doradcy klienta (indywidualnego i instytucjonalnego).

Pracownicy podnosili kwalifikacje zawodowe w formie innych szkoleń finansowanych ze środków FP. Uczestniczyli ogółem w 29 szkoleniach.

Średnia płaca na koniec grudnia 2015 r., bez kadry kierowniczej wynosiła 2527 zł brutto na pracownika (z kadrami kierowniczymi 2988 zł na osobę). Wynagrodzenia wraz z pochodnymi i dodatkowym wynagrodzeniem rocznym stanowiły 94% całego budżetu urzędu.

Ponadto urząd drugi rok z rzędu otrzymał z MPiPS dodatkowe środki finansowe w kwocie 90 053 zł z przeznaczeniem na nagrody dla pracowników. Środki na nagrody otrzymały urzędy, które wykazały się w roku poprzednim najwyższą efektywnością zatrudnieniową realizowanych form aktywizacji bezrobotnych, najniższą efektywnością kosztową tych form oraz zatrudniające wymaganą liczbę pracowników kluczowych, czyli doradców zawodowych, pośredników pracy i innych wymienionych w ustawie.

W wyniku załatwianych spraw wydano 5237 decyzji administracyjnych. Od 12 z nich wniesiono odwołania, z tego w 9 przypadkach urząd uwzględnił argumenty stron i zmienił decyzję. Jedno odwołanie zostało rozpatrzone przez Wojewodę – jako organ II instancji i utrzymane przez niego w mocy, a dwa przekazane do ponownego rozpatrzenia. Poza tym zawarto 373 umowy cywilnoprawne, wydano 6628 zaświadczeń, w tym 6071 osobom bezrobotnym, 440 zaświadczeń dla instytucji (ZUS, Komornik, Sąd, OPS, Policja i Prokuratura itp.), 117 zaświadczeń o udzielonej pomocy publicznej oraz ponad 855 PIT-ów.

W 2015 r. w PUP w Międzychodzie przeprowadzono jedną kontrolę przez Starostwo Powiatowe, przedmiotem której były wynagrodzenia osobowe pracowników. Kontrola nie stwierdziła żadnych uchybień.

Pozostałe działania urzędu w 2015 r. - w sferze organizacyjno - administracyjnej sprowadzały się głównie do bieżącego utrzymania ciągłości jego działania, racjonalnego gospodarowania środkami finansowymi i sprawnej obsługi interesantów.

Rok 2016

Obecnie, w roku bieżącym dysponujemy przyznaną przez MRPiPS kwotą **3 394 400 zł**, na aktywizację osób bezrobotnych.

Składają się na nią środki:

- z FP w wysokości **1 185 240,49 zł**, (prace interw., staże, szkolenia, doposażenia, prace społ. użyt., Program Aktywizacja i Integracja, bony, zatrudnienie 50+, koszty badań i dojazdów, pozostałe),
- z EFS w ramach PO WER w wysokości **1 039 949,37 zł** (staże-100, dotacje-20, szkolenia -5),
- z EFS w ramach WRPO w wysokości **529 510,14** (staże-32, dotacje-8, pr. Interw.-10, szkolenia-5) oraz **639 700 zł** z FP na zatrudnienie osób do 30 roku życia (dla 33 osób).

Ponadto w roku bieżącym ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego urząd będzie finansować lub dofinansowywać kształcenie ustawiczne pracodawców i pracowników.

Na ten cel otrzymaliśmy limit w wysokości **176 400 zł**. Wnioskowaliśmy ponadto o dodatkowe 300 tys. na ten cel, lecz z uwagi na zapotrzebowanie urzędów znacznie przekraczające kwotę rezerwy ministerstwo ograniczyło do czterech liczbę priorytetów (zlikwidowano priorytet dotyczący zaspokajania potrzeb zgłaszanych przez powiaty) i w związku z tym nasze zapotrzebowanie zostało ograniczone do kwoty 40 tys. zł.

Jeśli chodzi o poziom bezrobocia, to na koniec I kwartału tego roku zarejestrowanych było 906 osób bezrobotnych, a stopa bezrobocia wynosiła 7,6%. W styczniu liczba bezrobotnych wzrosła, a w kolejnych dwóch zmalała.

W pierwszych trzech miesiącach tego roku pracodawcy zgłosili zapotrzebowanie na 518 pracowników – tyle było ofert pracy, nie wliczając staży i prac społecznie użytecznych.

Największe zapotrzebowanie - na 200 pracowników złożyła na początku lutego Agencja Pracy Tymczasowej MANPOWER GROUP Sp. z o.o. Warszawa, rekrutująca pracowników

tymczasowych dla Huty w Sierakowie (100 operatorów automatu szklarskiego i 100 foliowaczy-pakowaczy z uprawnieniami na wózki widłowe). Urząd nie kierował osób na te stanowiska pracy ponieważ Agencja zastrzegła sobie, aby osoby chętne do pracy same bezpośrednio się z nią kontaktowały. Złożona oferta nie odzwierciedla jednak rzeczywistych potrzeb Huty, gdyż ta zgłosiła Agencji potrzebę zatrudnienia jedynie kilku osób.

Zatrudnienie cudzoziemców – w pierwszym kwartale tego roku pracodawcy zgłosili 270 informacji o zamiarze powierzenia pracy cudzoziemcom. Ponadto urząd wydał 16 informacji starosty o braku możliwości skierowania osób bezrobotnych na zgłaszane przez pracodawców oferty zatrudnienia, co jest podstawą do starania się przez pracodawcę o zezwolenie wojewody na zatrudnienie cudzoziemca.